
FRANSA'NIN, RUANDA SOYKIRIMI İLE İLGİLİ UYARILARI GÖZ ARDI ETTİĞİ ORTAYA ÇIKTI

15.03.2019

TRT Haber (15 Mart 2019)

Fransa'nın, Ruanda'da 6 Nisan 1994'te başlatılan ve 800 bin kişinin katledildiği soykırımdan 4 yıl önce, soykırım riskine dair uyarıları dikkate almadığı ortaya çıktı.

Fransız Mediapart ve France Inter Radyosu'na açıklamalarda bulunan, dönemin Fransa Askeri İş Birliği Misyonu Şefi General Jean Varret, 800 bin insanın yaşamını yitirdiği soykırımdan önce Fransız makamlarını uyardığını ancak uyarılarının dikkate alınmadığını belirtti.

"Tarih, bu tutumun yanlış olduğunu ortaya koydu"

Varret, dönemin Ruanda Jandarma Genel Komutanı Albay Pierre-Celestin Rwagafilitanın, 1990da kendisine Tutsi azınlığın "temizleneceğini" söylediğini aktardı.

Komutan Varret, şöyle konuştu:

"Rwagafilita ile baş başaydım. Bana, 'Bak burada sadece ikimiz varız, ikimiz de askeriz, açık konuşuruz. Senden bu silahları istiyorum, çünkü orduyla bu sorunun halledilmesinde birlikte çalışacağım' dedi. Şaşkınlığım karşısında da 'Sorun çok basit, Tutsilerin sayısı çok değil biz de onları temizleyeceğiz' dedi. Bunları bana çok açık bir şekilde söyledi."

Bu konuşma üzerine, ülkede gerçek bir soykırım riski olduğuna dair Fransa yönetimine bilgi aktardığını kaydeden Varret, ancak Fransız yetkililerin Hutu Cumhurbaşkanı General Juvenal Habyarimanaya desteklerini geri çekmek istemedikleri için uyarısını dikkate almadığını kaydetti.

Varret, "Tarih, bu tutumun yanlış olduğunu ortaya koydu, bir soykırımla sonuçlandı" diye konuştu.

Ruanda, 6 Nisan'da soykırımın 25. yılını anmaya hazırlanıyor. Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron resmen davet edilse de anma törenine katılıp katılmayacağını henüz açıklamadı.

Ne olmuştu?

Ruanda'da 1994'te Hutular, dönemin Devlet Başkanı Habyarimana'nın uçağının düşmesinden sorumlu tuttıkları Tutsilere karşı soykırım başlatmıştı. Ülkede 100 gün süren katliamda 800 binden fazla Tutsi hayatını kaybetmişti.

Fransa, soykırımı yapan Hutu hükümetinin uzun süre destekçisi olduğu gerekçesiyle uluslararası

kamuoyunda ve ülke içinde eleřtiriliyordu.

Fransa'nın eski Cumhurbaşkanı François Mitterrand, Le Figaro gazetesine 1998'de verdiği mülakatta, "O ülkelerde bir soykırım yaşanması o kadar da önemli bir şey değil." demişti.

Ruanda soykırımı dönemine dair arşivler üzerindeki "devlet sırrı" yasağının kaldırılmasına rağmen, Mitterrand tarafından ikinci bir yasağın konulduğu ve bu nedenle arşivlere erişilemediği belirtiliyor.

Fransa Anayasa Mahkemesi, Eylül 2017'de Ruanda soykırımı hakkında çalışmalar yapan bir araştırmacının, soykırım dönemine ilişkin cumhurbaşkanlığı arşivlerine erişim talebini reddetmişti.

Kaynak: AA

Kaynak/Source: